

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

zlomků nese stopy výzdoby v podobě šroubovice, v jednom případě doprovázené mělkými vpichy. Zbylé 3 zlomky přísluší dnům, jež nesou stopy podsýpky. Okraje hrnců jsou vně vyhnuté, podžlabené, v případě džbánů jde o okraje vzhůru vytažené, zdobené šroubovicí. Zbylé 3 okraje náleží poklicím zvonovitým.

Velké procento nalezené keramiky je vyrobeno ze světle šedé hmoty s příměsí drobného písku, okraje mají povrch tuhovaný. Od celku se odlišují 2 zlomky, obsahující příměs jemné slídy a jeden střep z tuhové hmoty s hnědou engobou na povrchu.

Celkově náleží získaný soubor zánikovému horizontu, lze jej tedy datovat do 1. poloviny 15. století, pouze 3 zlomky lze zařadit do století 14. a jeden střep do období založení hradu po polovině 13. století.

Jaroslav Sadílek, Olešnice na Moravě

Resumé:

Suchdol (Bez. Blansko). „Staré zámky“. Mittelalterlicher Burg Blansek. Terrainbegehung.

SVATOBOŘICE - MISTRŮN (okr. Hodonín)

„Kostelíky“. Středověk: hroby. Doba laténská, doba římská: sídliště. Záchraný výzkum.

V březnu 1996 byly hlubokou orbou narušeny sídlištní vrstvy a hroby 13.-16. století v blízkosti zaniklého středověkého kostela - trať Kostelíky (ZM 1:10000, 34-22-07, 170 mm od Z s.č., 86 mm od J s.č.). Porušeny byly dva hroby dospělých jedinců a jeden hrob dětský. Povrchovým sběrem bylo kromě hojného množství keramiky 13.-16. století zachyceno osídlení z doby laténské a římské.

Martin Hložek, FF MU Brno

Resumé:

Svatobořice-Mistřín (Bez. Hodonín). „Kostelíky“. Gräber (Mittelalter). Siedlung (Latenezeit, Römische Kaiserzeit, Mittelalter). Rettungsgrabung.

ŠAKVICE (okr. Břeclav)

Ul. Hlavní 260. Středověk. Kovárna. Záchraný výzkum.

Z výsledku archeologického výzkumu provedeného dne 9. 8. 1996 v Šakvicích vyplývá skutečnost, že v prostoru ulice Hlavní se pravděpodobně nacházelo prastaré, středověké jádro obce. Výkop pro budoucí plynovod narušil před domem č. 260 objekt z období vrcholného středověku (14. - 15. stol.). Jelikož z jeho zasypu pochází velké množství výrobního odpadu (struska, železná lupa), jež souvisí pravděpodobně se zpracováním nebo výrobou železa, lze v tomto prostoru předpokládat existenci výrobního železářského střediska (pravděpodobně se jednalo o kovárnu). V podlaze objektu byla archeologickou sondou zachycena mělká jáma se stopami "lehké kúlové konstrukce". Pravděpodobně lze tuto prohlubeň neoficiálně označit za fragment vlastního výrobního objektu, eventuel. za předpeční nebo hospodářskou jámu související přímo s výše popisovanou činností.

Nálezy keramiky představují zboží z konce 14. století, ve většině jsou však zastoupeny tvary mladší tenkostěnné slídkové keramiky z 15. století.

Petr Kos, ÚAPP Brno

Resumé:

Šakvice (Bez. Břeclav) Hlavní Strasse 260. Schmiede. Hochmittelalter. Rettungsgrabung.

ŠÍŠMA (okr. Přerov)

„Obransko“. Mladší doba hradištní, vrcholný středověk, ZSO (14.-15.stol.). Sídlištní objekty. Záchraný výzkum.

Lokalita se nachází na samém severním okraji katastru Šišmy na V až JV svahu tratě Obransko, která je spolu s tratí Amerika vklíněna mezi lesy Kunkov a Pálenina. Mělké údolí je chráněno od severu terénním hřbetem se silnicí z Pavlovic u Přerova do Lhoty u Lipníka, také hydrologické poměry jsou zde příhodné pro existenci středověké vesnice. Právě v tomto prostoru je připomínána od r. 1368 a po celé 15. století ves Olbramovice.

Identifikace lokality v mapě: ZM ČSR, 1:10 000, list 25-13-09, 333mm od Z sekční čáry a 164 mm od JSČ. Nadmořská výška objektů - cca 328 m.

Během ZAV byly odkryty části dvou sídlištních objektů, u nichž - vzhledem k malému zahloubení - je možno předpokládat nadzemní konstrukci. U objektu č.1 byl v plynovodní rýze zjištěn jeden z rozměrů stavby - asi 5 m a ve výplni objektu byly shledány pozůstatky tří do červena propálených vrstev s uhlíky a četnými keramickými střepy (ohnišť). Objekt č. 2 měl značně svažité dno, byla zachycena část nepravidelného půdorysu s kamennou destrukcí (otopné zařízení?) v nejvyšší části JZ rohu; keramické fragmenty byly roztroušeny po celé ploše objektu s mírnou koncentrací v místech černé uhlíkaté vrstvy SV od kamenné destrukce.

Většinu nalezených předmětů tvoří keramické střepy, objeveny však byly i úlomky zvířecích kostí, mazanice a železné předměty (nože, hřeb). Zajímavý v tomto vesnickém prostředí je nález zlomku železné ostruhy v objektu č. 1. V souboru keramiky je několik mladohradištních střepů, většinu však tvoří tvrdě došeda vypálené keramické zboží, ale i zlomky cihlově červené, bílé až růžové keramiky, zastoupeny jsou zvonovité pokličky, radélková výzdoba apod.

Materiál je uložen v Muzeu Komenského v Přerově pod přír.č. 95/95 - 1 až 513b.

Jaroslav Peška, Mojmír Bém, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Šišma (Bez. Přerov). „Obransko“. Jüngere Burgwallzeit, Hochmittelalter. Siedlungsobjekten. Rettungsgrabung.

TELČ (okr. Jihlava)

Ulický rybník. Středověk-novověk. Stavební prvky. Záchraný výzkum.

V roce 1996 došlo k dokumentaci profilů v rýze (kanalizační sběrač) na SV břehu Ulického rybníka. Na základě zjištění archeologických situací bylo přistoupeno k archeologickému výzkumu, který byl proveden formou vzorkování vrstev s nálezy. Výsledkem bylo zjištění, že se nejedná pouze o novodobé odpadní navážky, které převrstvovaly starší dřevěnou konstrukci, která měla kdysi sloužit ke zpevnění břehů rybníku. Dle četných zlomků keramiky lze většinu navážek a dorovnávek datovat nejpozději do období raného novověku. V případě vlastní pilotové konstrukce s roubením na vnější straně by se mohlo eventuelně jednat o objekt staršího data, nejspíše 15. - 16. stol. Bednění zachycené v S cípu Ulického rybníka dosahovalo tloušťky kolem 1 m.

Petr Kos, Miroslav Bálek, ÚAPP Brno